

Regeringskansliet
Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
martin.larsson@regeringskansliet.se

2021-08-31
LM2021/022912

Yttrande över utfasningsutredningens betänkande (SOU 2021:48)

Miljödepartementets diarienummer M2021/01183

Sammanfattande bedömning

Lantmäteriet har inget att erinra mot förslagen i betänkandet. Lantmäteriet har i huvudsak inte heller några synpunkter på utredningens innehåll och förslag till styrmedel förutom på en punkt som rör förrättningskostnaden vilket utvecklas nedan.

Synpunkter på utredningen

Lantmäteriet har fått möjlighet att senast den 6 september 2021 yttra sig över Utfasningsutredningens betänkande *I en värld som ställer om – Sverige utan fossila drivmedel 2040* (SOU 2021:48). Granskningen har skett mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av Lantmäteriet.

Förslagets koppling till Lantmäteriets förrättningsverksamhet

Som Utfasningsutredningen konstaterar pågår det ett antal parallella utredningar och initiativ varav Lantmäteriet är involverade i två regeringsuppdrag som avser laddinfrastruktur (s. 439). Det ena regeringsuppdraget är ställt till Energimyndigheten: *Uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för bättre tillgång till laddinfrastruktur för hemmaladdning oavsett boendeform*.¹ Uppdraget utförs i samarbete med Lantmäteriet, Boverket och SKR och ska redovisas till finansdepartementet senast den 1 november 2021.

Det andra uppdraget har sitt ursprung i Lantmäteriets regleringsbrev för 2021 och gäller *hur den interna och externa kommunikationen har förtydligats i fråga om hur det nya tekniska egenskapskravet i plan- och bygglagen (2010:900) påverkar handläggningen av förrättningar enligt anläggningslagen (1973: 1149)*.² Kommunikationsuppdraget pågår under hela året och återrapporteras i Lantmäteriets årsredovisning för 2021.

¹ I2021/00109.

² Fi2020/04810.

2021-09-01

LM2021/022912-0002

I Boverkets rapport *Nya krav på laddinfrastruktur för laddfordon*, 2019:15, identifieras ett antal hinder som kan tänkas uppstå vid en utbyggnad av infrastruktur för laddning av elfordon (elbil eller laddhybrid). Ett av dem är sådana lagliga hinder som kan förekomma när laddstationer installeras på gemensamma bilparkeringar som förvaltas av en samfällighetsförening. Detta hinder uppmärksammas av Utfasningsutredningen som ett av tre särskilt viktiga förbättringsområden för utbyggnaden av laddinfrastruktur i områden med befintlig bebyggelse (s. 433). Lantmäteriet kan konstatera att resonemanget kring samfälligheter förs med utgångspunkt från Boverkets hinderbeskrivning, både i Utfasningsutredningen och i Energimyndighetens uppdrag om hemmaladdning.

Utfasningsutredningen gör i sitt betänkande ett inspel till Energimyndighetens uppdrag (s. 392 f.). För Lantmäteriets del har två områden pekats ut: dels ett behov av att tydliggöra hur lagstiftningen om gemensamhetsanläggningar ska tillämpas, dels att förrättningsavgifterna avseende laddinfrastruktur bör minskas. De rättsliga möjligheterna liksom kostnadsaspekterna utvecklas sedan av utredningen i avsnitt 10.6.3 (s. 439-449). I det följande bemöter Lantmäteriet dessa förslag helt kort. För en mer fördjupad redogörelse hänvisas till den rapport som Lantmäteriet har tagit fram inom ramen för Energimyndighetens uppdrag (bilaga).³

LEGALA HINDER

I Utfasningsutredningens betänkande har inga författningsförslag presenterats som berör Lantmäteriets verksamhet. De beröringspunkter som har uppmärksamrats vid granskningen av betänkandet är kopplade till myndighetens fastighetsbildningsverksamhet. Mer specifikt, om och hur råidigheten över mark kan säkerställas för att underlätta för utbyggnaden av laddinfrastruktur för laddning av elfordon på gemensamma parkeringar som förvaltas av en samfällighetsförening. Förrättningar för att åstadkomma ett gemensamt nyttjande genom bildandet av en anläggningssamfällighet utförs av det statliga Lantmäteriet eller någon av landets 39 kommunala lantmäterimyndigheter.

Lantmäteriet har inga invändningar mot utredningens redogörelse i de legala delarna. Det legala hindret bedöms kunna hanteras inom ramen för befintlig lagstiftning. Hur lagstiftningen närmare bör tolkas beskrivs mer ingående i Lantmäteriets rapport.

FÖRRÄTTNINGSKOSTNAD

Förrättningskostnadernas storlek är beroende av den tid som går åt till att handlägga ärendet.⁴ Eftersom förutsättningarna skiljer sig åt mellan olika ärenden kommer även kostnaderna att variera, exempelvis beroende på hur behovet av utredning och samråd med myndigheter ser ut, hur många fastigheter som berörs samt om alla inblandade är överens eller inte.

³ Hinder mot etablering av laddinfrastruktur inom gemensamhetsanläggningar – med fokus på förrättningslagstiftningen, 2021-06-14, LM2021/001459.

⁴ Enligt 4 § förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar.

2021-09-01

LM2021/022912-0002

Med det arbete som har vidtagits inom ramen för Energimyndighetens regeringsuppdrag och som fortgår inom ramen för Lantmäteriets kommunikationsuppdrag görs bedömningen att handläggningen av omprövningsförrättningar för laddinfrastruktur kan effektiviseras. Med en effektivare handläggning minskar inte bara handläggningstiden utan även förrättningskostnaden som i huvudsak svarar mot den tid som läggs ner i ärendet.

Av de förslag på styrmedel som Utfasningsutredningen föreslår för att minska förrättningskostnaderna för samfällighetsföreningar som vill ansöka om omprövning för att trygga rätten att installera laddinfrastruktur, förordar Lantmäteriet användande av bidragsmedel framför tidsbegränsade anslag för nedsättning av avgiften vid förrättning. Det bör göras tydligt för samfällighetsföreningar som ansöker om ekonomiskt bidrag för installation av laddinfrastruktur att bidraget får användas till förrättningskostnaden.

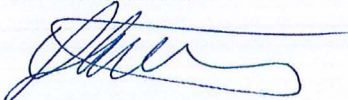
Att använda tidsbegränsade anslag för nedsättning av avgiften skapar administration som i sig driver kostnader, och förutsätter dessutom en ändring i förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar (jfr s. 449 i betänkandet). Detta bedöms sammantaget vara ett sämre alternativ.

Konsekvenser

Lantmäteriet har ingen annan uppfattning om förslagets konsekvenser än det som Utfasningsutredningen presenterar och som beskrivs i detta yttrande och utvecklas i Lantmäteriets rapport. Med förbättrad information om hur denna relativt nya företeelse som laddinfrastruktur utgör kan tolkas in i befintlig lagstiftning, förbättras förutsebarheten för dem som ansöker om omprövningsförrättning. Samtidigt förbättras förutsättningarna för de förrättningslantmätare som handlägger dessa ärenden. Effektiviteten i handläggningen förväntas öka med ett utvecklat stödmaterial vilket bidrar till att förrättningskostnaderna minskar. Förrättningskostnaderna kan minskas ytterligare om installationsbidragen utökas och kan användas till att betala en del av förrättningskostnaden.

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Susanne Ås Sivborg. Verksamhetsstrategen, teknologie doktor Linda Sabel har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har även ställföreträdande generaldirektören Anders Lundquist, verksamhetsområdeschefen Tove Elvelid, stabschefen Catharina Hökby, verksamhetsutvecklaren Iia Kolk och hållbarhetsstrategen Patrik Blom medverkat.

För Lantmäteriet

Susanne Ås Sivborg